

נאמר דין זה: **אָמַר רַבָּא, הָא דְאִמְרַת, כְּלוּמַר, מַה שְּׁנִינוּ בְּבִרְיָא, שֶׁאִם כָּבֵד קִרְבָּה תִּטָּאֵת, כְּלוּמַר, שֶׁכֵּבֶר קָנָה בְּהִמָּה לְחֻטָּאת מִהַמְעוֹת שֶׁנִּשְׁתִּיירוּ, יִלְכּוּ הַקֶּרֶן וְהַחֹמֶשׁ שֶׁמִּפְרִישׁ עֲבוּר מֵעִילתוֹ לְיָם הַיָּמָּלָה, כְּדֵי שִׁילְכוּ לְאִיבוֹד, הֲנִי מֵיְלִי דְאִתְיָדַע לִיהּ קָמֵי כְּפָרָה – דְּבִרִים אֵלֶּה אֵינֶם אֲלֵא אִם נִדְעָה לּוֹ שֶׁמַּעַל קוּדֶם שֶׁקָּנָה בְּהִמָּה לְחֻטָּאתוֹ, לְפִי שְׂבֹאוֹפֵן זֶה כְּשֶׁהִפְרִישׁ אֶת הַקֶּרֶן וְהַחֹמֶשׁ לֹא הִפְרִישׁ בְּכוּנָה שִׁילְכוּ לְאִיבוֹד, אֲלֵא לְהוֹסִיפֵם עַל הַדְּמִים שֶׁנִּשְׁתִּיירוּ מִדְּמֵי חֻטָּאתוֹ וְלִקְנוֹת מִכָּל הַמְעוֹת בְּהִמָּה שְׁמִינָה לְחֻטָּאת, אֲלֵא שְׂהוּאִיל וְלִבְסוֹף הִפְרִישׁ חֻטָּאת מִהַמְעוֹת שֶׁנִּשְׁתִּיירוּ בְּלִבּוֹ, חַל עַל הַקֶּרֶן וְהַחֹמֶשׁ דִּין חֻטָּאת שֶׁנִּתְכַּפְּרוּ בְּעִלְיָהּ וְיִלְכּוּ לְאִיבוֹד. אָכֵל אִם נִדְעָה לּוֹ שֶׁמַּעַל רַק לְאַחַר כְּפָרָה, כְּלוּמַר, אַחֲרֵי שֶׁכֵּבֶר הִפְרִישׁ בְּהִמָּה לְחֻטָּאת, יִפְּלוּ הַקֶּרֶן וְהַחֹמֶשׁ לְדָבָרָה, כְּלוּמַר, יִקְנוּ מִהֶן קֶרְבָּנוֹת לְנִדְבַת צִיבוּר.**

מִפְרָשׁ רַבֵּי: **מֵאֵי מַעְמָא, לְפִי שְׂאִין מִפְּרִישֵׁין מִתְחַלָּה לְאִיבוֹד – אִין מִפְּרִישֵׁים מִלְּכַתְּחִילָה שׁוּם דְּבַר לְהַקְדֵּשׁ כְּדֵי לְאִבְדוֹ בְּיָדִים, וְלִכְךָ מַעוֹת שֶׁהוֹפְרָשׁוּ לְאַחַר שֶׁכֵּבֶר הִפְרִישׁ אֶת חֻטָּאתוֹ, יִפְּלוּ לְנִדְבָה וְלֹא יִלְכּוּ לִים הַמַּלְחָה.**

משנה

משנתנו דנה בדברים המוקטרים לגמרי על המזבח ואין להם דבר המתירים בהקטרה, ממתי חלה עליהם קדושה לענין דינים שונים: **הַקּוֹמֵץ וְהַלְּבֹנָה שֶׁל מִנְחַת יָחִיד, וְהַקְּטוֹרֶת, וְהַמִּנְחָת בַּהֲנִים, וְהַמִּנְחָת בְּהֵן מְשִׁיחַ – מִנְחַת חֲבִיתִין שֶׁהִכּוּן גְּדוֹל שֶׁנִּמְשַׁח בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה מִבֵּיא בְּכָל יוֹם, וְהַמִּנְחָת נִסְכִּים – מִנְחַת שְׂבֵאָה עִם הַקֶּרֶבֶן, וְנִקְרָאת 'מִנְחַת נִסְכִּים' מִשׁוּם שֶׁעִם הַמִּנְחָה מִבֵּיא יֵין לְנִסּוֹךְ, שֶׁכָּל אֵלוֹ עוֹלוֹת לְמִזְבֵּחַ וְאֵינֶן נִקְמָצוֹת, מוֹעֲלִין בָּהֶם מִשְׁהוֹקְדָשׁוֹ בְּפֶה. וְאִם קָדְשָׁן בְּבָלִי, הוֹכֵשֶׁר כָּל אֶחָד מֵהֶם לִיִּפְסֵל בְּמַבּוּל יוֹם וּבְמַחֲסוֹר כְּפֹרִים שֶׁנִּגְעוּ בָהֶם, וּבְלִינָה, וְחִיבִין עָלָיו מְשׁוּם נֹתֵר אִם אִכְלָם אָדָם לְאַחַר זְמַנָּם, וּמְשׁוּם טָמֵא אִם אִכְלָם כְּשֶׁהוּא טָמֵא, וְפִיגוּל אִין כָּה כִּיּוֹן שְׂאִין לֵה מִתִּירִים. וְזֶה הַכֵּלָל, כָּל קֶרֶבֶן שְׂאִישׁ לֹא מִתִּירִין – דְּבַר הַמִּתִּירוֹ בְּאִכְלָה אוֹ בְּהַקְטָרָה, אִין חִיבִין עָלָיו מְשׁוּם פִּיגוּל וְנֹתֵר וְטָמֵא אִם אִכְלָהוּ עַד שִׁיקְרִיבוּ הַמִּתִּירִין. וְכָל קֶרֶבֶן שְׂאִין לֹא מִתִּירִין – דְּבַר הַמִּתִּירוֹ בְּאִכְלָה אוֹ בְּהַקְטָרָה, בִּיּוֹן – מֵהַשְּׂעָה שִׁקְרִישׁ בְּבָלִי, חִיבִין עָלָיו מְשׁוּם נֹתֵר וְטָמֵא, וְפִיגוּל אִין (בַּה) [בז].**

(רִישָׁא רַבֵּי שְׁמַעוֹן) וְסִיפָא רַבֵּן – וְאִילוּ הִסִּיפָא, שְׁנִינוּ בַּה 'כָּל קֶרְבָּנוֹת הַמִּזְבֵּחַ לְמִזְבֵּחַ, שְׁנִינָה בְּשִׁטַּת רַבֵּן הַסּוֹבְרִים (תְּמוּרָה כ"ב) שֶׁהִלְכָה לְמִשְׁנֵי מִסִּינֵי שֶׁחֻטָּאת שֶׁנִּתְכַּפְּרוּ בְּעִלְיָה מִתָּה, נִאמְרָה רַק כְּשֶׁהִבְהִמָּה שֶׁהִפְרִישׁ מִתְחִילָה לְחֻטָּאתוֹ וְאִבְדָה, נִמְצָאָה לְאַחַר שֶׁהִקְרִיב בְּהִמָּה אַחֲרַת בְּמִקוּמָה. וְכִמוֹ כֵּן בְּמַעוֹת שֶׁהוֹפְרָשׁוּ עֲבוּר קִנְיִת בְּהִמָּה לְחֻטָּאת וְאִבְדוֹ, וְנִמְצָאוּ לְאַחַר שֶׁנִּתְכַּפְּרוּ הַבְּעֵלִים. וְלִדְעַתְּם, לֹא נִאמְרָה הִלְכָה זֶה אֲלֵא בְּשֶׁנִּאבְדָה הַחֻטָּאת, אֲבָל אִם מִחֻטָּאת סִיבָה אַחֲרַת (כְּגוֹן שֶׁנִּגְבְּהָ) לֹא הִקְרִיבוּהָ וְנִתְכַּפְּרוּ בְּאַחֲרַת, אִין הַחֻטָּאת הָרִאשׁוֹנָה מִתָּה, אֲלֵא מִמִּתְנִינִים עַד שִׁפּוּל בַּה מוּם, וְפוּדִים אוֹתָהּ וְקוֹנִים בְּדִמְיָה קֶרְבָּנוֹת לְנִדְבַת צִיבוּר. וְכֵן הִדִּין בְּמַעוֹת חֻטָּאת. וְלִפְיֵכֶךָ, כִּאֵן שֶׁלֹּא נִאבְדוּ הַקֶּרֶן וְהַחֹמֶשׁ, אִף שֶׁנִּתְכַּפְּרוּ הַבְּעֵלִים בְּחֻטָּאת אַחֲרַת, אִין הַקֶּרֶן וְהַחֹמֶשׁ הוֹלְכִים לְאִיבוֹד, אֲלֵא קוֹנִים מִזְּכָר קֶרְבָּנוֹת לְנִדְבַת צִיבוּר.

הַגְּמָרָא מְבִיאָה שְׁגַם אֲבִי תִירָךְ כֵּךְ: **אָמַר רַב גְּבִיָּהוּ דְבֵי כְּתִיל לְרַב אֲשֵׁי, הָכִי – כֵּךְ גַּם אָמַר אֲבִי לְתִירָךְ, שֶׁהִרְיָשָׁא שֶׁל הִבְרִייתָא רַבֵּי שְׁמַעוֹן הִיא, וְסִיפָא כְּרַבֵּן.**

הַגְּמָרָא מְבִיאָה אֲוִפְנִים שֶׁהִנְהִיגָה מִקְדָּשִׁים לֹא מַעַל: **אָמַר רַבָּא, הַכָּל מוֹדִים – רַב וְרַבֵּי יוֹחֲנָן שֶׁנִּחְלְקוּ לְעִיל (ט) בְּנִהְנָה מֵאִפְרָה הַצְּבוּר בְּתַפּוּחַ אִם מַעַל, שְׁנִינָה מוֹדִים שְׂאֵם נִהְנָה אִפִּילוּ קוּדֶם זְרִיקַת הַדָּם, מִכְּשֶׁר קָדְשֵׁי קְדָשִׁים שְׁנִמְטָא (קוּדֶם זְרִיקָה), וְכֵן אִם נִהְנָה מֵאִימוּרֵי קְדָשִׁים קְלִין לְאַחַר שֶׁהִעֲלָן עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ וְהָאֵשׁ מִשְׁלָה בָהֶם, גַּם קוּדֶם שֶׁנַּעֲשׂוּ אִפְרָה, דְּפִטוּר מַחֲיוּבֵי מַעִילָה, מִפְּנֵי שֶׁהִנְהִיגוּ לֹא הַפְסִידָה כָּלֵל אֶת הַקְדָּשִׁים, שֶׁכֵּן בָּשָׂר קְדָשִׁים שֶׁנִּשְׁמָא אֵינּוּ רְאוּי לְאִכִּילַת כְּהֻנִּים אוֹ לְהַקְטָרָה. וְאִימוּרֵי קְדָשִׁים קְלִים, אַחֲרֵי שֶׁהִעֲלֵם עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ וּמִשְׁלָה בָהֶם הָאוּר, כִּבֵּר נַעֲשִׂית מִצוֹתָם.**

מִקְשָׁה הַגְּמָרָא: **פְּשִׁטָא, וְלִמָּה הוֹצֵרְךָ רַבֵּא לְהַשְׁמִיעוֹ, מֵאֵי קָא מִפְּסִיד – וְכִי אִיזָה הַפְסַד עֲשָׂה לְקְדָשִׁים וְכִמוֹ שְׁבִיאָרְנוּ. מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: מַהוּ דְתִימָא וְ– שְׁמָא תִאמְרוּ, בְּשָׂר קְדָשֵׁי קְדָשִׁים שְׁנִמְטָא, אִית לִיהּ מִצְוֹת שְׁרִיפָה לְבַהֲנִים, כְּלוּמַר, יֵשׁ בּוֹ עֵדִין קַצַּת קְדוּשָׁה, שֶׁכֵּן חִיבִים לְשַׂרְפוּ בְּעוֹרָה כְּדִין כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שֶׁנִּשְׁמָאוּ, וְכִמוֹ כֵּן, אִימוּרֵי קְדָשִׁים קְלִין, אִיכָא מִצְוֹה לְהַפְּסִיבֵי בְּצִינּוּרָא – יֵשׁ עֵדִין מִצְוֹה לְהַפְּסִיבֵי בְּמוֹלָה, כְּדֵי שִׁיִּשְׂרְפוּ לְגַמְרֵי, וּמִחֻמַּת כֵּךְ יִמְעַלּוּ בָהֶם, כְּדִין כָּל דְּבַר שֶׁלֹּא נַעֲשִׂית מִצְוֹתָהּ, קָא מְשַׁמַּע לָן רַבֵּא דְלֵא – שֶׁבְּכָל זֹאת אִין מוֹעֲלִים בָּהֶם.**

לְעִיל (ט) בְּבִרְיָא שְׁנִינוּ, שֶׁהִנְהִיגָה מִמַּעוֹת חֻטָּאתוֹ, וְכִבֵּר קָנָה בְּהִמָּה לְחֻטָּאת, יִלְכּוּ הַקֶּרֶן וְהַחֹמֶשׁ לִים הַמַּלְחָה. הַגְּמָרָא מִפְּרָשַׁת בְּאִיזָה אֲוִפֵן

אגרות קודש

ב"ה, ט"ז אייר, תשי"ט

ברוקלין.

הו"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ מו"ה חיים זושא שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מט' אייר והקודמיו, ויהי רצון שמתאים למכתבו תצליחנה הפעולות בעניני הכפר כולו ובמילא הצלחה בעניניהם הפרטים של [כל] אחד מתושבי הכפר אשר שם צוה ה' את הברכה, ובפרט שנמצאים אנו בשנה שעלי נאמר שבת היא לה', שכמו שבשבת הרי שביתה היא מכל דברים המבלבלים וכמ"ש וקראת לשבת ענג, ומעין זה ועד"ז הוא במשך כל השנה באתעדל"ע, ובסדר הכתוב, כי תבואו ושבתה הארץ שבת לה' (עוד קודם לשש שנים תזרע שדך וגוי) וכמבואר הענינים בלקו"ת פ' בהר ד"ה ושבתה, במאמרי אדמו"ר מוהר"ש בשנת תרכ"ז, ובהמשך רס"ו ועוד, שמשם גם פשוט שפעולות שש שנים תזרע וגוי' כאו"א מתאים למעמדו ומצבו מוסיפה עוד בשבת לה' שיבוא לדרגא שבת שבתון יעוין שם העלי בזה.

ברכה לבשו"ט בכל האמור.

גמרא

1 הגמרא מבררת את מקור הדין שבמשנתנו. שואלת הגמרא: **מָנָא הָנִי**
 2 **מִילֵי** – מזהיכן למדנו שחייבים משום אכילת נותר וטמא בין על
 3 אכילת דבר שיש לו מתירין ובין על אכילת דבר שאין לו מתירין.
 4 משיבה הגמרא: **דְּתַנּוּ רַבֵּנּוּ, יְכוּל הֵייתִי לומר שאין חֵיִבִין מְשֻׁם**
 5 אכילת קדשים ב**טוּמְאָה**, **אֵלָא בְּדָבָר שֵׁישׁ לוֹ מְתִירִין, וְדִין הוּא** –
 6 וכך הייתי לומד לומר כן, ומה איסור פיגול **שֶׁהוּא חָמוּר כֵּל כֵּךְ שְׁחִיב**
 7 חטאת בִּידְעָה אַחַת, כלומר, שהאוכל פיגול בשוגג ונדע לו לאחר
 8 שאכל, חייב חטאת, **וְקָרְבָּנוּ קָבוֹעַ** – שבין עשיר ובין עני מביאים
 9 חטאת בהמה, **וְלֹא הוֹתֵר מְשֻׁם אֲכִילַת פִּיגוּל אֵלָא רַק עַל דָּבָר שֵׁישׁ לוֹ**
 10 ומכל מקום אין חֵיִבִין משום אכילת פיגול **אֵלָא רַק עַל דָּבָר שֵׁישׁ לוֹ**
 11 **מְתִירִין**. איסור אכילת קדשים ב**טוּמְאָה, שֶׁהִיא בְּשֵׁיתִי יְדִיעוּת,**
 12 כלומר, שמלבד הידיעה לאחר האכילה בטומאה, צריך גם שתהא
 13 הטומאה ידועה לו קודם לאכילה, ורק בזמן האכילה עצמה שכה,
 14 **וְקָרְבָּנוּ עוֹלָה יוֹרֵד** – שהעשיר מביא בהמה, העני שתי תורים או שני
 15 בני יונה, והעני ביותר מנחת חוטא, **וְהוֹתֵרָה מִכֻּלָּהּ, שְׁטוּמָא**
 16 הותרה בקרנות ציבור, כגון בקרבן פסח, **אִינּוּ דִין** – וכי אין ללמוד
 17 מזה, **שֶׁהַאוֹכֵל קוֹדֵשׁ בְּטוּמְאָה לֹא יְהִי חֵיִבִּי אֵלָּא עַל דָּבָר שֵׁישׁ לוֹ**
 18 **מְתִירִין. תְּלַמּוּד לֹמַר (ויקרא כב א) 'אָמַר אֱלֹהִים לְדוֹדוֹתֵיכֶם כֹּל אִישׁ**
 19 **אֲשֶׁר יִקְרַב מִכֶּל זְרַעְכֶם וְגו'** אֵל הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 20 לַה' וְטָמְאָתוּ עֲלֵיו וְנִכְרְתָהּ וְגו', **שֶׁכָּל הַקְּדוּשִׁים הַכְּתוּב מְדַבֵּר, אִף**
 21 **אִלּוּ שֶׁאֵין לָהֶם מְתִירִים.**
 22 הברייתא מבררת שמכל מקום אין האיסור חל אלא לאחר שהותרו
 23 לאכילה או להקרבה: **יְכוּל הֵייתִי לומר שיהו חֵיִבִין עֲלֵיהֶן משום**
 24 איסור אכילת נותר וטמא מִדֵּי. **תְּלַמּוּד לֹמַר (שם) 'אֲשֶׁר יִקְרַב, שאין**
 25 חייבין עליהן אלא לאחר שקרבו המתירים. מבאר רבי אלעזר כיצד
 26 דורשים פסוק זה: **אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֵין לַפְרֵשׁ אֵת לַשּׁוֹן יִקְרַב' שְׁבֹא**
 27 **לומר שטמא שנגע בקדשים חייב, שאם כן יקשה על כך, וְכִי יֵשׁ טְמֵא**
 28 **הַנּוֹגֵעַ בְּקִדְשִׁים שֶׁהוּא חֵיִבִּי כֵרֵת. הָאֵי בַּיָּצֵד** – ואם כן כיצד תפרש את
 29 הפסוק. אלא יש לפרשו כך, **שֶׁכָּל דָּבָר שֵׁישׁ לוֹ מְתִירִין אַחֲרַיִם, כְּגוֹן**
 30

31 אימורים ובשר, שהדם הנוזק מתירם להקטרה ולאכילה, וכן שיירי
 32 מנחה שהקומץ המוקטר מתירם לאכילה, **אִינּוּ חֵיִבִּי עַל אֲכִילַתֶּם**
 33 בטומאה **עַד שֶׁיִּקְרְבוּ הַמְתִירִין שְׁלָהֶם, וְכָל דָּבָר שֶׁאֵין לוֹ מְתִירִין**
 34 אחרים, כגון מנחת כהנים ונסכים, שהם מוקטרים כליל, **אִינּוּ חֵיִבִּי**
 35 **עַל אֲכִילַתֶּם בְּטוּמְאָה עַד שֶׁיִּקְדָּשׁ בְּכָלִי שֵׁרֵת,** שהקידוש בכלי הוא
 36 המכשירים להקטרה.

הדרן עלך חטאת העוף

פרק שלישי - ולד חטאת

37 בפרקים לעיל התבאר דיני הקדשים שהנהגה מהם חייב קרבן, בפרק
 38 זה יבואר דין הקדשים שאסורים בהנאה אך אין בהם חיוב קרבן.

משנה

41 המשנה מבארת דין חטאות שאין להקריבן: **וְלֹד הַנוֹלַד מִבְּהֵמַת**
 42 **חֲטָאָה, שאף שקדוש אינו קרב, משום שאינו ראוי לכפר על בעליו,**
 43 **וְהַמּוֹרֵת חֲטָאָה** – שהמיר קדושת חטאת בבהמה זו, שאף
 44 שמתקדשת בכך אינה קריבה כיון שנעשתה בעבירה, **וְחֲטָאָה שְׁמֵתוּ**
 45 **בְּעֵלֶיהָ, ושוב אין להקריבה, שאין כפרה למתים שכן מיתתם כיפרה**
 46 **עליהם, כל אלו דינין שְׁמֵתוּ – מכניסין לחדר ואין נוֹתֵן לָהֶן מְזוּנוֹת**
 47 **עד שימותו.**
 48 מוסיפה המשנה לבאר דין חטאות אחרות שאינן קריבות: **וְחֲטָאָה**
 49 **שְׁעִיבָה שְׁנֵתָה** – שעברה שנתה והיא יותר מבת שנה, **וְחֲטָאָה**
 50 **שְׁאֲכָדָה כְּשֶׁהִיא תַּמְיָמָה, ואחר כך נִמְצְאָה בְּעֵלֶת מוֹם, אִם**
 51 **מִשְׁכִּיפּוּ הַבְּעֵלִים** – אם לא רצו בעליהם להתכפר בבהמה שיקנו
 52 בדמי פדיונם, והקריבו אחרת לחובתם, **תְּמוֹת זו שעברה שנתה וזו**
 53 **שאבדה ונמצאת בעלת מום, וְאִינָה עוֹשֶׂה תְּמוֹרָה** – אין קדושתה
 54 נתפסת בבהמת תמורה, **וְמִכֵּל חֲטָאוֹת הַמְתוּת, לֹא נִהְיִין לְכַתְּחִילָה,**
 55 **משום שיש בהן קדושה, וְלֹא מוֹעֲלִין** – אך אין הנהגה מזן מועל.
 56

אגרות קודש

ב"ה, ט' אייר, תשי"ט
 ברוקלין.

הרה"ח אי"ח נוי"נ עוסק בצ"צ מו"ה טובי" שי

שלום וברכה!

לאחרי הפסק ארוך, מאשר הנני קבלת מכתבו מג' אייר. ובעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב
 אודותם, על הציון הקי' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נב"ג"מ זי"ע, כאו"א להמצטרך לו.

ולפלא שמקצר כל כך ועד לאפס - בהנוגע לפעולות במסגרת צעירי אגודת חב"ד ובפרט בהפצת
 המעניות. ויהי רצון שלא יהי זה אלא חסרון בכתיבה אבל לא בהפעולות.

אף שכבר כתבתי, שרואים שהידיעה שבמשך הזמן יכתבו ע"ד הפעולות לפלוני - מביאה זה הוספה
 בפעולות אם בכמות או באיכות או בשניהם גם יחד. ויהי רצון שיבשר טוב בזה.

ובפרט שהרי נמצאים אנו בחדש זיו, בו נולדו זיוותני עולם, וידוע דברי האריז"ל, כשהימים נזכרים
 (ה"ה גם) ונעשים, הנה יתוסף בכל ענינים הכללים והפרטים, בתכ"י - חירות וגאולה להרבות זיו והארות
 מעשיות אבותנו, וכמבואר בתניא שכל אבריהם ועשיותיהם רק לרצון העליון לבדו כל ימיהם.

בברכה לבשו"ט,

מ. שניאורסאהן